

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Ευαγγελιστρίας 2, Αθήνα
Τ.Κ. : 105 63
Πληροφορίες :
Τηλ. : 2131361041
FAX. : 2131361229
e-mail : ggsap@ypes.gr

Αθήνα, 22 Σεπτεμβρίου 2016

Αριθ. Πρωτ.: 931

ΠΡΟΣ: Περιφερειακό ΦΟΔΣΑ Σύνδεσμο
Περιφέρειας Πελοποννήσου
Βύρωνος 67
Καλαμάτα Τ.Κ 24100

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝ/ΣΕΩΝ

ΘΕΜΑ: Γνωμοδότηση επί της μελέτης επικαιροποίησης του ΠΕΣΔΑ Περιφέρειας Πελοποννήσου

ΣΧΕΤ: α) Το με αριθ. πρωτ. 289/22-8-2016 έγγραφο του Περιφερειακού Συνδέσμου ΦΟΔΣΑ
Περιφέρειας Πελοποννήσου.

- β) Η Πράξη αρ. 49 της 15-12-2015 του Υπουργικού Συμβουλίου «Τροποποίηση και έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α.) και του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων που κυρώθηκαν με την 51373/4684/25-11-2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4342/2015.» (ΦΕΚ 174 Α'/15-12-2015)
- γ) Το με αρ. πρωτ. οικ. 550/15-9-2015 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων με θέμα «Αναθεώρηση Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ)».
- δ) Το με αρ. πρωτ. οικ. 454/14-4-2016 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων με θέμα «Χρηματοδοτικές προτεραιότητες έργων και δράσεων Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ)».
- ε) Το με αρ. πρωτ. οικ. 553/11-5-2016 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων με θέμα «Εξορθολογισμός κόστους και προτεραιοποίηση δράσεων Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ)».
- στ) Την υπ' αριθ. 3/2016 Απόφαση του Δ.Σ. του Περιφερειακού Συνδέσμου Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) Περιφέρειας Πελοποννήσου (ΑΔΑ:ΩΜΠΥΟΞΝΒ-66Ζ)
- ζ) Την υπ' αριθ. 36/2016 Απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Περιφερειακού Συνδέσμου Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) Περιφέρειας Πελοποννήσου (ΑΔΑ:7ΜΧΗΟΞΝΒ-ΑΘΖ).
- η) Το με αριθ. πρωτ. 306/12-9-2016 έγγραφο του Περιφερειακού Συνδέσμου ΦΟΔΣΑ Περιφέρειας Πελοποννήσου με το οποίο διαβιβάστηκε η υπ. Αριθ. 44/2016 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του (ΦΟΔΣΑ) Περιφέρειας Πελοποννήσου κατ' ικανοποίηση της 3/2016.
- θ) Το από 20/09/2016 ενημερωτικό σημείωμα της Γενικής Δ/σης Αποκέντρωσης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Σε συνέχεια του ανωτέρω (α) εγγράφου, και λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθύνσεις του κυρωμένου Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων [βλ. (β) σχετ] καθώς και τις οδηγίες και κατευθύνσεις για την προσαρμογή των ΠΕΣΔΑ σε αυτόν [βλ. (γ) σχετ], προέκυψαν, κατόπιν έλεγχου από εμάς, τα ακόλουθα:

A. Στρατηγικές - Πολιτικές του ΠΕΣΔΑ

1. Στην υπόψη μελέτη περιέχονται, συνοπτικά, δράσεις πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων .
2. Στην υπόψη μελέτη προωθείται μέσω των ΤΣΔ (σελ.7-23) η διαλογή στην πηγή των βιοαποβλήτων μέσω δικτύου κάδων. Ωστόσο στη σελ. 7-22 της μελέτης του ΦΟΔΣΑ αναφέρεται ότι: *«ο στόχος χωριστής συλλογής του 40% του συνολικού βάρους των βιοαποβλήτων έως το 2020 αποτελεί ένα δύσκολο στόχο, γιατί αφενός η εκκίνηση γίνεται από πολύ μικρή βάση, καθώς σχεδόν κανένας Δήμος της Περιφέρειας δεν έχει αντίστοιχο σύστημα χωριστής συλλογής, και αφετέρου τα βιοαπόβλητα αποτελούν ένα ρεύμα των αστικών αποβλήτων με δύσκολα χαρακτηριστικά... Η επίτευξη του στόχου χωριστής διαλογής των βιοαποβλήτων μπορεί να θεωρηθεί επισφαλής».*

Σκοπός της εκπόνησης του ΠΕΣΔΑ είναι ο προσδιορισμός των απαιτούμενων έργων/δράσεων ώστε να επιτυγχάνονται οι τιθέμενοι στόχοι και συνεπώς θα πρέπει να συνεργαστούν οι Δήμοι και ο ΦΟΔΣΑ ώστε να αρθεί η ανωτέρω αναφερόμενη επισφάλεια.

3. Στην υπόψη μελέτη του ΦΟΔΣΑ προωθείται η ανάπτυξη ενός τουλάχιστον πράσινου σημείου ανά Δήμο. Θεωρείται ότι σε κάθε Δήμο με πληθυσμό μεγαλύτερο από 30.000 κατοίκων πρέπει να δημιουργηθεί ένα τουλάχιστον σταθερό Πράσινο Σημείο(ΠΣ) μέσης κλίμακας ενώ για τους Δήμους με πληθυσμό μικρότερο ένα σταθερό ΠΣ μικρής κλίμακας. Στον Πίνακα 7.4 της μελέτης «Προτάσεις ΤΣΔ και πρόταση ΠΕΣΔΑ για την ανάπτυξη ΠΣ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου», παρατίθεται το συνολικό εκτιμώμενο κόστος για την ανάπτυξη ΠΣ ίσο με 9.020.000 €.

4. Εναλλακτικές λύσεις και προτεινόμενο σχέδιο διαχείρισης

Για το σύνολο των λύσεων και των υποπεριπτώσεών τους υιοθετούνται ως οριζόντιες δράσεις η ανάπτυξη Πράσινων Σημείων σε κάθε Δήμο της Περιφέρειας, η ανάπτυξη οικιακής κομποστοποίησης μέσω της διανομής οικιακών κομποστοποιητών και σχετικών δράσεων υποστήριξης, η ανάπτυξη συστημάτων διαλογής στην πηγή για ανακυκλώσιμα και βιοαπόβλητα και τέλος η ανάπτυξη δράσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης.

Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην εισαγωγή του κεφαλαίου 7, τα σενάρια που αναπτύσσονται πρέπει να καλύπτουν τους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους και τα χρονοδιαγράμματα διαχείρισης των στερεών αποβλήτων της Ελληνικής και Ευρωπαϊκής νομοθεσίας και των σχετικών εθνικών σχεδιασμών, όπως αυτοί έχουν ποσοτικοποιηθεί για την Περιφέρεια Πελοποννήσου.

I. Η πρώτη λύση αφορά στην ολοκληρωμένη κεντρική διαχείριση των αποβλήτων σε επίπεδο Περιφέρειας με τη δημιουργία μικρού αριθμού μονάδων μηχανικής και βιολογικής επεξεργασίας (ΜΒΕ). Στο πλαίσιο αυτής της λύσης εξετάζονται δύο διακριτές υπο-περιπτώσεις:

ΙΑ. Κεντρική διαχείριση των υπολειμματικών (μετά τη διαλογή στην πηγή των ανακυκλώσιμων υλικών) σύμμεκτων αποβλήτων και των προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων σε τρεις κεντρικές μονάδες (όπως φαίνεται στον Πίνακα 7.6) με την κατασκευή τριών κεντρικών μονάδων επεξεργασίας αποβλήτων που θα συνοδεύονται από ΧΥΤΥ και δύο κεντρικών ΣΜΑ. Σε αυτή την περίπτωση δεν εξετάζεται η δημιουργία άλλων υποδομών εκτός εκείνων που απαιτούνται για τη μεταφορά των αποβλήτων στις κεντρικές μονάδες που προβλέπεται να δημιουργηθούν, δηλαδή ενός δικτύου μικρών περιφερειακών ΣΜΑ που θα τροφοδοτούν με απόβλητα είτε τις εγκαταστάσεις διαχείρισης είτε τους κεντρικούς ΣΜΑ.

Στον Πίνακα 7.6 «Χαρακτηριστικά των εγκαταστάσεων που προβλέπονται στο σενάριο ολοκληρωμένης κεντρικής διαχείρισης» προσδιορίζονται οι ακόλουθες δυναμικότητες, όσον αφορά τις ΜΕΑ

Εγκατάσταση	Χωροθέτηση	Ελάχιστη δυναμικότητα (tn/yr)	Μέγιστη δυναμικότητα (tn/yr)
ΜΕΑ Ι	Π.Ε. Αρκαδίας	78.000	105.000
ΜΕΑ ΙΙ	Π.Ε. Μεσσηνίας	49.000	65.000
ΜΕΑ ΙΙΙ	Π.Ε. Λακωνίας	23.000	30.000
ΣΜΑ Ι	Π.Ε. Κορινθίας	37.000	50.000
ΣΜΑ ΙΙ	Π.Ε. Αργολίδας	25.000	34.000

ΙΒ. Κεντρική διαχείριση των υπολειμματικών (μετά τη διαλογή στην πηγή των ανακυκλώσιμων υλικών) σύμμεικτων βιοαποβλήτων σε τρεις κεντρικές μονάδες και διαχείριση ενός τουλάχιστο ποσοστού των προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων σε τοπικές μονάδες κομποστοποίησης με την κατασκευή τριών κεντρικών μονάδων επεξεργασίας που θα συνοδεύονται από ΧΥΤΥ και αναπτύσσοντας παράλληλα τοπικές μονάδες κομποστοποίησης προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων. Σε αυτή την περίπτωση εξετάζεται η διαχείριση ενός ποσοστού ή του συνόλου του προδιαλεγμένου βιοαποβλήτου σε μικρότερες τοπικές μονάδες κομποστοποίησης που κάθε μία θα εξυπηρετεί ένα Δήμο ή μια ομάδα Δήμων της Περιφέρειας.

Στην υποπερίπτωση αυτή προβλέπεται η κατασκευή κεντρικών υποδομών (μονάδες επεξεργασίας, ΧΥΤΥ, κεντρικοί ΣΜΑ ακριβώς όπως και στο ΙΑ. Ωστόσο, οι δύο περιπτώσεις διαφοροποιούνται γιατί στη παρούσα υποπερίπτωση ΙΒ θεωρείται ότι η διαχείριση του προδιαλεγμένου βιοαποβλήτου μπορεί να γίνεται σε τοπικές μονάδες κομποστοποίησης που εξυπηρετούν ένα Δήμο ή μια ομάδα όμορων Δήμων. Και σε αυτή την υποπερίπτωση θεωρείται ότι θα δημιουργηθεί ένα δίκτυο τοπικών σταθμών μεταφόρτωσης προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί το κόστος και το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της μεταφοράς και ότι θα υλοποιηθούν οι προβλεπόμενες οριζόντιες δράσεις (Πράσινα Σημεία, οικιακή κομποστοποίηση, δίκτυα ΔοΠ και εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης). Θεωρείται επίσης ότι γίνεται συνολική διαχείριση των παραγόμενων ΑΣΑ της Περιφέρειας και των υλών αστικού τύπου. Οι κεντρικές υποδομές είναι ίδιες με τη υποπερίπτωση ΙΑ.

Και στις δύο υποπεριπτώσεις περιλαμβάνεται ένας αριθμός τοπικών σταθμών μεταφόρτωσης που απαιτούνται για να μειωθεί το κόστος αποκομιδής.

Όσον αφορά στην επεξεργασία του προδιαλεγμένου βιοαποβλήτου προτείνεται η δημιουργία μονάδων κομποστοποίησης σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα καθώς και η εγκατάσταση αυτόματων κομποστοποιητών σε οικισμούς της Περιφέρειας, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθεί η απαίτηση μεταφοράς των βιοαποβλήτων σε τοπικές μονάδες, δεδομένου ότι η αποκομιδή και η μεταφορά των βιοαποβλήτων σε σημαντικές αποστάσεις δεν ενδείκνυται. Η δυναμικότητα των μονάδων προκύπτει από την εφαρμογή σε επίπεδο Περιφέρειας απαίτησης του ΕΣΔΑ για χωριστή συλλογή του 40% των βιοαποβλήτων που περιλαμβάνονται στα ΑΣΑ. Όπως αναφέρεται στη μελέτη, δεδομένης της αβεβαιότητας που εμπεριέχει ένας σχεδιασμός σε επίπεδο Περιφέρειας, δεν πρέπει να θεωρηθεί δεσμευτική η δημιουργία μίας μόνο μονάδας ανά ΠΕ για τα προδιαλεγμένα βιοαποβλήτα, αλλά προτείνεται να διερευνηθεί η δημιουργία περισσότερων μονάδων μικρότερης δυναμικότητας ή καθεμιά, σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα, δεδομένου μάλιστα ότι κάποιοι Δήμοι έχουν ήδη προχωρήσει σε σχετικές μελέτες ωρίμανσης έργων κομποστοποίησης και, επομένως, αυτές μπορούν να κατασκευαστούν σε συντομότερο χρόνο.

Στη μελέτη του ΦΟΣΔΑ αναφέρεται και για τις δύο υποπεριπτώσεις της πρώτης λύσης ότι η συνολική δυναμικότητα των μονάδων επεξεργασίας πρέπει να είναι της τάξης των 200.000 τόνων ανά έτος, προκειμένου να υπάρχει ασφάλεια στη διαχείριση. Ωστόσο, η ποσότητα σύμμεικτων που θα οδηγείται στις μονάδες αυτές θα μειώνεται με το χρόνο ως αποτέλεσμα της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της αύξησης του ρυθμού ανακύκλωσης. Για το λόγο αυτό οι μονάδες θα πρέπει να μπορούν να λειτουργούν διαχρονικά με ελάχιστη ποσότητα εισόδου της τάξης των 100.000 τόνων ανά έτος. Παράλληλα, πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα των κεντρικών μονάδων να διαχειρίζονται και άλλα ρεύματα αποβλήτων εκτός των σύμμει-

κτών αστικών έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ολοκληρωμένη διαχείριση όλων των στερεών αποβλήτων της Περιφέρειας. Ο χρόνος ζωής των μονάδων πρέπει να οριστεί σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα καλών βιομηχανικών πρακτικών.

II. Η δεύτερη λύση αφορά την αποκεντρωμένη διαχείριση των αποβλήτων με την ανάπτυξη μικρότερων μονάδων μηχανικής και βιολογικής επεξεργασίας (αντίστοιχης τεχνολογίας αλλά μικρότερης δυναμικότητας με τις κεντρικές μονάδες της πρώτης εξεταζόμενης λύσης) που θα εξυπηρετούν μεμονωμένους Δήμους ή ομάδες Δήμων, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στα τοπικά σχέδια διαχείρισης καθώς και τη δημιουργία τοπικών μονάδων κομποστοποίησης προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων. Σε αυτή την περίπτωση εξετάζεται η δημιουργία δέκα μονάδων μηχανικής και βιολογικής επεξεργασίας και πέντε ΧΥΤΥ, ενός σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα. Στη λύση αυτή θεωρείται ότι τελικά δεν θα είναι διαθέσιμες οι τρεις κεντρικές ΜΕΑ και οι ΧΥΤΥ που τις συνοδεύουν. Αντίθετα, θα υιοθετηθούν οι προτάσεις που αναφέρονται στα Τοπικά Σχέδια Διαχείρισης των Δήμων. Για την εκπόνηση του σεναρίου θεωρήθηκε ότι θα κατασκευαστούν οι μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων που προβλέπονται από τα ΤΣΔ και σε αυτές κατανέμονται και τα απόβλητα των Δήμων που είτε δεν εκπόνησαν ΤΣΔ είτε δεν περιλαμβάνουν σε αυτό μονάδα επεξεργασίας. Επιπλέον, ελήφθησαν υπόψη τα αποτελέσματα της διαβούλευσης ανά Περιφερειακή Ενότητα που οδήγησαν σε περαιτέρω ομαδοποίηση των μονάδων επεξεργασίας. Έτσι συνολικά προέκυψε ένας απαιτούμενος αριθμός δέκα (10) μονάδων επεξεργασίας σύμμεκτων απορριμμάτων. Οι μονάδες αυτές θεωρείται ότι είναι αντίστοιχης τεχνολογίας με τις θεωρούμενες κεντρικές μονάδες. Επιπλέον, θεωρείται ότι θα υπάρχει ένας ΧΥΤΥ ανά Περιφερειακή Ενότητα, στον οποίο θα οδηγούνται τα υπολείμματα της επεξεργασίας. Και σε αυτό το σενάριο εκτιμάται ότι πρέπει να κατασκευαστεί ένας αριθμός εγκαταστάσεων κομποστοποίησης για τη διαχείριση του προδιαλεγμένου βιοαποβλήτου και των ιλύων αστικού τύπου καθώς και ένας αριθμός σταθμών μεταφόρτωσης αποβλήτων έτσι ώστε να ελαχιστοποιείται το κόστος μεταφοράς. Όπως και στα προηγούμενα σενάρια, και σε αυτό προβλέπεται ότι θα εφαρμοστούν οι στόχοι χωριστής συλλογής με ΔσΠ για ανακυκλώσιμα υλικά και βιοαπόβλητα. Η λύση έχει βελτιστοποιηθεί έτσι ώστε να μεγιστοποιείται η δυνατότητα κομποστοποίησης προδιαλεγμένου βιοαποβλήτου, δεδομένου ότι αυτή η μέθοδος είναι οικονομικότερη από την επεξεργασία σύμμεκτων αποβλήτων και επιπλέον παράγει κομποστ καλύτερης ποιότητας και μεγαλύτερης οικονομικής αξίας. Προβλέπεται επίσης κοινή διαχείριση των Α.Σ.Α και των ιλύων αστικού τύπου που παράγονται από ΕΕΛ, ξενοδοχεία και βιομηχανίες.

5. Στη στρατηγική και στις πολιτικές του ΕΣΔΑ περιλαμβάνεται η καθιέρωση χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών, σύστημα χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών σε τέσσερα ρεύματα (χαρτί, γυαλί, μέταλλα και πλαστικό). Στην παρ.7.3.3.2.2 της μελέτης του ΦΟΔΣΑ αναφέρεται ότι σταδιακά το δίκτυο των μπλε κάδων θα φθίνει και θα αντικατασταθεί από ένα δίκτυο τριών κάδων (χαρτί, γυαλί, μέταλλο/πλαστικό) για τη χωριστή συλλογή των ανακυκλώσιμων υλικών.

6. Τοπικά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων

Στο ΠΕΣΔΑ λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των διαθέσιμων στοιχείων των ΤΣΔ εγκεκριμένων ή όχι. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την υποβληθείσα μελέτη έχουν εγκριθεί 16 ΤΣΔ σε σύνολο 26 Δήμων ενώ στον παραπάνω πίνακα περιλαμβάνονται οι Δήμοι ή ομάδες Δήμων που κατέθεσαν προτάσεις ολοκληρωμένης διαχείρισης κατ ελάχιστον.

Θεωρούμε ότι θα πρέπει να ενσωματωθούν στο ΠΕΣΔΑ, μετά από αξιολόγηση τους από το ΦΟΔΣΑ, τα ΤΣΔ των Δήμων που δεν είχαν εκπονηθεί και εγκριθεί όταν υποβλήθηκε η μελέτη, τα οποία θα πρέπει να είναι και κοστολογημένα.

7. Προβλέπεται αποκατάσταση των εναπομεινάντων ενεργών ΧΑΔΑ. Σύμφωνα με στοιχεία της μελέτης στην Περιφέρεια υπάρχουν 82 ΧΑΔΑ, η αποκατάσταση των οποίων δεν έχει ολοκλη-

ρωθεί ακόμη και είτε έχει προγραμματιστεί να ξεκινήσει άμεσα (για 76 ΧΑΔΑ) είτε έχει εξασφαλιστεί το απαιτούμενο ποσό αλλά οι εργασίες δεν έχουν ακόμη προγραμματιστεί (για 6 ΧΑΔΑ).

Να επικαιροποιηθεί η αναφορά με πρόσφατα δεδομένα αποκατάστασης των ΧΑΔΑ.

8. Αναφορικά με τα ΑΗΗΕ και τα ΟΤΚΖ, και προς συμπλήρωση των σχετικών κεφαλαίων σας επισημαίνουμε ότι σύμφωνα με το άρθρο 64 του Ν. 4257/2014 «Επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών». (ΦΕΚ Α' 93/14-04-2014) επιτρέπεται σε Ο.Τ.Α. α' βαθμού, η σύναψη σύμβασης με εταιρείες που τηρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις, μετά από πλειοδοτικό διαγωνισμό, με βάση τα οριζόμενα στο π.δ. 270/1981 «περί καθορισμού των οργάνων, της διαδικασίας και των όρων διενέργειας δημοπρασιών δι' εκποίησης ή εκμίσθωσης πραγμάτων των δήμων και κοινοτήτων», η σύναψη σύμβασης με εταιρείες που τηρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις μετά από πλειοδοτικό διαγωνισμό με βάση τα οριζόμενα στο π.δ. 270/1981 για την περισυλλογή εγκαταλελειμμένων οχημάτων και την συλλογή αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

9. Σχέδιο απόφασης έγκρισης ΠΕΣΔΑ

Η μελέτη του ΦΟΔΣΑ στο Κεφάλαιο 12:ΣΧΕΔΙΟ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΠΕΣΔΑ παρ. Α.5. «ΕΡΓΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ» καταλήγει ως ακολούθως:

Η στρατηγική της Περιφέρειας αποβλέπει στην αξιοποίηση/επεξεργασία του συνόλου των σύμμεκτων ΑΣΑ και την παράλληλη εφαρμογή προγραμμάτων Διαλογής στην Πηγή (ΔοΠ) των Υλικών Συσκευασίας, των Ανακυκλώσιμων Υλικών και των Βιοαποβλήτων. Η πρόταση προβλέπει την κατασκευή τριών κεντρικών μονάδων διαλογής και επεξεργασίας σύμμεκτων ΑΣΑ, καθώς και την κατασκευή τοπικών μονάδων κομποστοποίησης, εφόσον πληρούνται τα τεchnοοικονομικά και περιβαλλοντικά κριτήρια βιωσιμότητας (προτεινόμενο από τη μελέτη Σενάριο-ΙΒ).

Παρακάτω παρουσιάζονται οι περιβαλλοντικά αδειοδοτημένες κεντρικές μονάδες επεξεργασίας σύμμεκτων, η χρησιμοποιούμενη τεχνολογία και η εκτιμώμενη δυναμικότητα.

Εγκατάσταση επεξεργασίας	Προσέγγιση Δυναμικότητας (tn/έτος)	Περιφερειακή Ενότητα
Μονάδα ΜΒΕ αναερόβιας χώνευσης με κομποστοποίηση οργανικού υπολείμματος και αξιοποίηση βιοαερίου	105.000	Αρκαδίας
Μονάδα ΜΒΕ αναερόβιας χώνευσης με κομποστοποίηση οργανικού υπολείμματος και αξιοποίηση βιοαερίου	65.000	Μεσσηνίας
Μονάδα ΜΒΕ αναερόβιας χώνευσης με κομποστοποίηση οργανικού υπολείμματος και αξιοποίηση βιοαερίου	30.000	Λακωνίας

Ως προς τις τοπικές μονάδες κομποστοποίησης, οι οποίες περιγράφονται και φαίνεται η συνολική δυναμικότητά τους (ανά Π.Ε.) στην παρ.7.3.3.3. της μελέτης: «Σενάριο ΙΒ: Ολοκληρωμένη κεντρική διαχείριση με τοπικές μονάδες κομποστοποίησης» υπάρχει ευελιξία τόσο ως προς τον αριθμό και τους εξυπηρετούμενους Δήμους, όσο και ως προς τη δυναμικότητα, εφόσον πληρούνται τα σχετικά κριτήρια.

Τα δευτερογενή προϊόντα που θα παράγονται από τις μονάδες επεξεργασίας σύμμεικτων θα αξιοποιούνται με κάποια από τις εργασίες ανάκτησης/αξιοποίησης, όπως αυτές αναφέρονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, εντός ή εκτός Περιφέρειας Πελοποννήσου, σε κατάλληλες για το σκοπό αυτό εγκαταστάσεις. Προκειμένου κάποια εγκατάσταση να αξιοποιήσει τέτοια προϊόντα θα πρέπει να διαθέτει τις κατάλληλες προς τούτο αδειοδοτήσεις.

Όσον αφορά στις τοπικές μονάδες διαλογής, επεξεργασίας και αποθήκευσης ΑΥ & ΥΣ, αν και τα υπάρχοντα ΚΔΑΥ και συναφείς μονάδες κρίνονται επαρκή για την κάλυψη των αναγκών της Περιφέρειας, υπάρχει η ευελιξία δημιουργίας τοπικών, δημοτικών ή διαδημοτικών μονάδων με σκοπό την ανάκτηση πόρων από τους Δήμους και το ΦοΔΣΑ, ειδικότερα μέσω των καθαρών ρευμάτων που θα προέρχονται από τα συστήματα ΔοΠ. Υπάρχει επίσης η ευελιξία συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς, μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς και φορείς κοινωνικής οικονομίας.

10. Στη μελέτη του ΦΟΔΣΑ προτείνεται η συγχώνευση των τριών υπάρχοντων Διαχειριστικών Ενότητων σε μία για ολόκληρη την Περιφέρεια Πελοποννήσου. Η συγχώνευση των ΦοΔΣΑ σε έναν περιφερειακό σύνδεσμο και η ουσιαστική ευθύνη συντονισμού της ολοκληρωμένης διαχείρισης που αποκτά ο σύνδεσμος, τον καθιστούν το βασικό όργανο υλοποίησης, οργάνωσης και βελτιστοποίησης του σχεδιασμού διαχείρισης. Εφόσον ο ΦοΔΣΑ υποχρεωτικά απαρτίζεται από αντιπροσώπους όλων των Δήμων (μέλη) και έχει την ευθύνη της διαχείρισης, αλλά και τον έλεγχο του συνόλου των εγκαταστάσεων διαχείρισης και διάθεσης αποβλήτων, δεν έχει νόημα ο κατακερματισμός σε διαχειριστικές ενότητες.

Σύμφωνα με τη μελέτη, η ενοποίηση των Δ.Ε. θα καταργήσει πιθανές στρεβλώσεις κατά τη διαχείριση των απορριμμάτων, με συνέπειες αυξημένου κόστους, και θα επιτρέπει τη βέλτιστη χωροθέτηση των εγκαταστάσεων διαχείρισης, με ελαχιστοποίηση των απαιτήσεων μεταφοράς. Επίσης, πάντα σύμφωνα με τη μελέτη του ΦΟΔΣΑ, κρίνεται ότι, με βάση τις απαιτήσεις της στοχοθεσίας που εφαρμόζονται από κοινού για την Περιφέρεια, αλλά και την πρωτοφανή έλλειψη οικονομικών πόρων της χώρας της δεδομένης περιόδου, η μία Δ.Ε. θα προσφέρει τη μέγιστη δυνατή ευελιξία κατά την υλοποίηση δράσεων και υποδομών και επιπλέον θα προσφέρει τον καλύτερο δυνατό συντονισμό για την επίτευξη των στόχων.

Η επιλογή της μίας Δ.Ε. δεν περιορίζει ούτε και κατευθύνει σε καμία περίπτωση την υλοποίηση κεντρικών ή αποκεντρωμένων υποδομών. Η βέλτιστη λύση προκύπτει μετά από εξέταση των διαθέσιμων εναλλακτικών επιλογών, με γνώμονα το κοινωνικό, οικονομικό και περιβαλλοντικό συμφέρον των πολιτών.

Β. Στόχοι του ΠΕΣΔΑ σε σχέση με το ΕΣΔΑ.

1. Ποιοτική Σύσταση-Εκτίμηση Ποσοτήτων ΑΣΑ.

Υιοθετείται η ποσοστιαία σύσταση που δίνεται στο ΕΣΔΑ. Αναφορικά με την εκτίμηση παραγόμενης ποσότητας ΑΣΑ για το έτος αναφοράς 2014 εξετάζονται 2 προσεγγίσεις, και υιοθετείται ως βάση αναφοράς για τους υπολογισμούς η παραγωγή 426,6 kg ΑΣΑ/κάτοικο για το 2014, η οποία στηρίζεται σε στοιχεία που δόθηκαν μόνο από κάποιους Δήμους και όχι από το σύνολο των Δήμων της Περιφέρειας ενώ κάποια από τα στοιχεία στηρίζονται σε εκτιμήσεις και όχι σε αναλυτικά ζυγολόγια (σελ.4-17). Η συνολική παραγωγή ΑΣΑ στην Περιφέρεια για το 2020 εκτιμάται σε 264.022 τόνοι.

2. Ποσοτικοί Στόχοι

1. Οι τιθέμενοι στόχοι της Περιφέρειας είναι ανάλογοι των στόχων του ΕΣΔΑ και παρατίθενται στο Πίνακα 6.8 της μελέτης. Σημειώνεται ότι οι τιθέμενοι στόχοι ικανοποιούνται από τις περιγραφόμενες λύσεις (και υποπεριπτώσεις).
2. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το ΕΣΔΑ ο συνολικός στόχος προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των ανακυκλώσιμων υλικών (χαρτί, πλαστικό, μέταλλο, γυαλί), με τη συμβολή των ΜΕΑ, ανέρχεται στο 75% των ανακυκλώσιμων υλικών.
3. Επισημαίνεται ότι προβλέπεται εκτροπή μέσω οικιακής κομποστοποίησης με στόχο 2,36%κ.β. των βιοαποβλήτων έως το 2020 (έναντι στόχου κατ'ελάχιστο 3% στον ΕΣΔΑ).
4. Γίνεται εκτίμηση της συνολικής παραγωγής ιλύος το 2020 σε 17.428 τόνους που περιλαμβάνει την ποσότητα ιλύων που παράγεται σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ), στις τουριστικές μονάδες καθώς και των ιλύων αστικού τύπου που παράγεται σε βιομηχανίες της Περιφέρειας. Η προτεινόμενη στρατηγική για τη διαχείριση της ιλύος παρουσιάζεται στην παρ. 7.6.5 της μελέτης.

Να παρουσιαστούν οι στόχοι σε πίνακες αντιστοιχούς του ΕΣΔΑ και ιδίως αυτού του σχήματος 3 «Διάγραμμα και Πίνακας Σχεδιασμού Διαχείρισης ΑΣΑ». Να προκύπτει από τη μελέτη ότι και η εξεταζόμενη λύση ΙΑ ικανοποιεί τους στόχους κατ'αντιστοιχία των εξεταζόμενων λύσεων ΙΒ και ΙΙ.

Επίσης να μεταφερθεί ο αναφερόμενος στόχος της Περιφέρειας για τη χωριστή συλλογή των ΑΥ από τη στήλη «προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση (διαλογή) στη στήλη «χωριστή συλλογή».

Γ. Οικονομική αποτίμηση του ΠΕΣΔΑ

Στη μελέτη του ΦΟΔΣΑ περιλαμβάνεται εκτίμηση του κόστους υλοποίησης των προβλεπόμενων από το ΠΕΣΔΑ επιμέρους υποδομών και δράσεων διαχείρισης των ΑΣΑ, εντούτοις δεν έχει συμπληρωθεί η μελέτη με προσάρτημα που αφορά την ιεράρχηση και προτεραιοποίηση των έργων και δράσεων του ΠΕΣΔΑ σύμφωνα με τα υπ. αρ. (δ), (ε) σχετικά έγγραφα του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων.

Θα πρέπει να γίνουν οι σχετικές συμπληρώσεις σύμφωνα με όσα επισημαίνονται στα δ) και ε) σχετικά.

Με βάση όλα τα προαναφερόμενα και λαμβάνοντας υπόψη το εκρηκτικό πρόβλημα αναφορικά με τη διαχείριση των ΑΣΑ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, όπου εκτός των άλλων εξακολουθούν να λειτουργούν δεκάδες ΧΑΔΑ, η λύση που θα δοθεί θα πρέπει να έχει όσο το δυνατόν άμεσα αποτελέσματα και να καλύπτει το σύνολο της Περιφέρειας. Κατά τη γνώμη μου τις προϋποθέσεις αυτές πληροί το σενάριο ΙΒ.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει η λειτουργία των κεντρικών μονάδων επεξεργασίας αποβλήτων να μην αντίκειται στην επίτευξη των στόχων χωριστής συλλογής - ανακύκλωσης σε επίπεδο δήμου, προκειμένου να επιτυγχάνεται ο σκοπός του Εθνικού και του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων, ήτοι η χωριστή συλλογή των ανακυκλώσιμων υλικών και με την προοπτική να οδηγούνται στις μονάδες ε-

πεξεργασίας, διαχρονικά ποσότητες υπολειμματικών συμμείκτων της τάξης των 100.000 τόνων /έτος.

Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και να ενσωματωθούν οι επί μέρους παρατηρήσεις που περιλαμβάνονται στο παρόν.

Τα παραπάνω αναφερόμενα να ενσωματωθούν στη Σ.Μ.Π.Ε.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Ασπασία Κουκολέτσου

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΠΕΤΑΝΙΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝ/ΣΕΩΝ

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
 - Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού κ. Τσιρώνη
 - Γραφείο Γενικής Γραμματέως κας Χριστίνας Μπαριτάκη
2. Περιφέρεια Πελοποννήσου
 - Γραφείο Περιφερειάρχη κ. Πέτρου Τατούλη

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού, κ. Παναγιώτη Κουρουμπλή
- Γραφείο Υφυπουργού, κ. Γιάννη Μπαλάφα
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα, κ. Κώστα Πουλάκη
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων
- Γενική Δ/ντρια Αποκέντρωσης & Τοπικής Αυτ/σης, κα Βίκο Γιαβή